

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Fóia acést'a ese tóta Marti sér'a,
— dér' prenumeratiunile se priimescu
in tóte dílele.

Pretialu pentru Ostrungari'a: pre anu
8 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 4 fi. pre unu tri-
luniu 2 fi. éra pentru Strainetate:
pre anu 10 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 5 fi.
pre unu triluniu 2 fi. 50 cr. in v. a.
Unu esemplariu costa 15 cr.

Tóte siodieniele si banii de prenu-
meratiune sunt de a se tramite la
Redactiunea diurnalului:
Aradu, Strat'a Teleki-ana, nrulu 27.

Insertiunile se priimescu cu 7 cr. de
linia, si 30 cr. tacse timbrale.

Gàlcév'a diplomatica.

S'a nascutu gàlcéva mare,
Intre domnii diplomati,
Pentr'o grósnica 'ntrebare,
Cu a carei deslegare
Densii sunt insarcinati.

Vorb'a e sà mulcomésca
Orientulu tulburatu,
Si cu ast'a sà scutéscá
Biét'a tiéra unгурésca,
De periclu 'nvederatu.

Deci nu-e ciuda cà Andrace
A luatu antaiu cuventu,
Si croindu unu planu de pace,
— Care nimenui nu-i place —
A lucratu numai in ventu.

Angleusii, gesieftarii,
S'au nescocoritu mai multu,
Pone'n urma carturarii
Au decisu cà cu magiarii,
Sà mai tiena nu-e consultu.

Gorciacoff d'in Petrupóle
Mai astútu si mai viclénu,
Vrendu pe turci sà mi-i domóle,
A decisu ca sà rescóle
Totu poporulu seu slavénu.

Mehmet-pas'a, bétu de frica,
S'a vediutu necesiatu,
Sà concéda mai némica
La crestinii ce predica
Lupta pe esterminatu.

Elu facù cu precautiune
O scrisóre si i-a datu
Titlu de „Constitutiuene“,
Séu mai bine „'nsielatiune“,
Pre-cum e si 'n alu nostu statu.

Dér' aceea nu-e garantia
Si neci nu s'a acceptatu,
Pentru-aceea e sperantia,
C'a resbelului bilantia
Éra 'n diosu s'a scapatatu.

Candu in urma ca sà puna
Si pupasa pe colacu,
Diplomatii se aduna,
Ca sà faca impreuna
Unu sfatu mare 'n Tierigradu.

Siarii-Burii si cu Gyuri,
Ignatia celu astutu,
Si cu alti mam'a-padurii,
Gure largi ca gàrb'a siurii,
Facu in Tierigradu computu.

Unulu dice: „mài, fartate,
Éta cum am cugetatu“,
Altulu éra pe la spate
Dice: „taci! cà n'ai dreptate,
A-ici eu am de dictatu“.

Totu asiè gàlcév'a cresce
Pone candu numai-i vedé,
Cà muscanulu se pornesce,
Si pre turci ii prapadesce, —
Sà me credeti c'o fi-asiè.

Dialogu

intre *Bogdanu Trantitulu* și *Ioti'a Lapedatulu* d'in muntii *Semenicului*.

Ioti'a: buna demaneti'a Ilus . . . ah! préstimate Domnule, vruí sà dicu.

Bogdanu: guten Morgen mein lieber Bürger ah! Freund wollte ich sagen; apoi ce mai faci? ce mai scii de nou? placa síedi.

Ioti'a: sarutu man'a Ilus . . . ah! pré stimatè, me afu cum se cade la cei caduti, acum'a vindu éra-sí la clisa, untura, curele, opinci, sí brinza, de nou nu sciu alt'a, de câtu cà mi s'a spusu, cà ve gatiti de drumu, eu inse ca omu procopsitu nu dau nemic'a pre vörbe göle, de aceea am sí venitu sà ve întrebù: deca este adeverata noutatea acést'a séu ba?

Bogdanu: iubitul meu frate Iotio, Dta lapedatu, eu trantitu, hai sà bemu Bruderschaft, sí ca colegi sí frati nedespartibili sà fimu per „tu“ — (smocu, sí-dau man'a sí se saruta) sà traisca fratietatea! vivat!

Ioti'a: A-poi frate Bogdane! ce vei incepe acum'a, sí incatro vei apuca-o?

Bogdanu: deocamdata voiu sta locului, sí voiu maná canii la apa, séu voiu da nuele la cei ce ingradescu, ér' déca cei de susu nu sí-voru face mila cu mine, a-poi me asiediu între fratii mei d'in Gherl'a, sí voiu continuá a belí la capre; ce cugeti frate Iotio? vei cumpará seulu capreloru!

Ioti'a: prébucuros! „drei Monat a dato“, — pentru cà scii bine cà dupa atátu necasu ce am avutu cu crid'a gine-relui meu, sí acum'a cu sassulu dracului, care n'a voitu sà se cunune cu cea-l-alta féta a mea mai 'nainte de a-i pune banii pe mésa, am remasu napu голу, sí me afu ca ném-tiulu: a-fore hui, in laintru pfui! déra ce se atinge de ocupatiunea ta presenta, frate Bogdane, eu ti-así da unu sfatu.

Bogdanu: ha! totu de-a una cu minte sí întieptu, ce omu de tréba sí in nefericire, cum este de bunu sí aplecatu a face totu bine in lume, am spusu eu cà omu de omenia ca fratele Ioti'a nu este in totu orasiulu, — adica a-fore de mine — — ei, — — noi duoi; — — priimescu bucu-rosu svatutu teu, sà audimú!

Ioti'a: cu resonu, frate colega! dici cà mani canii la apa, tocmai acum'a se publica cu dob'a in totu orasiulu, cà in locu de 2 fi. pentru unu cane prinsu, ori ucisu, se platescu 10 fi., numai ca sà se stirpésca o-data multimea loru de a-ici a-poi se dice cà la cas'a orasiului este sí unulu turbatu d'in cetatea Izrailului, — grasu poternicu ca sí o bestia d'in Afric'a, pe alu carui'a capu s'a pusu unu pretiu chiaru de 4 fi. Vedi frate, déca in locu d'a maná canii la apa, te-ai deprinde cu uciderea loru, a-poi nu-ti ar trebui alt'a, decâtu numai 10 cani la dí, sí nu ai schimbá neci cu fispanulu in castigu.

Bogdanu: hei, hei frate Iotio, multu bine-mi voiesci, dér nu mi-ai dá sí ajutoriu, baremi la belitu, séu la ingropatu, cà-ci de tóte esci mesteru?

Ioti'a: sà me întielegu cu „oder“, ca sà vedu vre sí ea sà róda vre o códa; in câtu pentru ajutoriu, a-poi fratele *Strengalusiu* nu te tome cà belesce la ei de merge poména, sí nu se scárbesce neci de-o pecina. — Aminu! asie sà fia, continuarea va urmá.

Càtra unu fiscu r(enegatu).

Simiöne, Simiöne!
Ce te iai dupa cocóne,
Cà pr'in svaturi muieresci,
Sí pre càl neomenesci,
Nu te poti face potinte
Sí n'o s'ajungi *presiedinte*.

F. Hauer „Gur'a Satului.“

Pe rêvasiu.

In svatulu tieroi d'in Pute-a pesce alui Pist'a de unu tempu in cóce se macina preliminarulu budgetulu anului urmatoriu, adeca ca sà me întielegeti mai bine, se face socotéla cu multa càrcotéla, cà câte milióne au sà pape domnii nostrii in anulu Domnului 1877. sí alu amarului 10. D'a-poi da! Jupaniele loru-sí facu detorinti'a, cà-ci asie pretinde statuticulu constitutiunalnicescu, desi mai cà nici ar mai fi lipsa de atâtea socoteli, dupa-ce domni'a loru sí sié indópa pone nu mai incape in ei, fore a întrebá de cine-va, cà s'a preliminaru? ori ba? Altu-cum nu-e nebunu cine manca síepte pite, ci acela care le dà.

Fù vorb'a, totu cu ocaziunea acelui macinisiu, despre impucínarea séu cum vorbescu unii mai pe taliania, despre reducerea simbriloru domniloru ministrii, cari in relatiune cu seraci'a tieroi sunt de totu mari. Dér se sufulcá *Irá-nyi* sí plinu de mania dascalí pre toti, cari au cutesatu a propune o absurditate ca acést'a, motivandu-sí hórbele cu urmatóriele: „cà déca asceptámu dela domnii ministrii dreptate sí pretindemu sà ni se faca aceea, atunci trebue sà li platimu bine, cà-ci altu-cum, cu ce paharu li-omu mesurá cu acel'a ni oru inturná.“ D'apoi vedi bine, se întielege de sine, cà pit'a calda in prumutu se dà. Numai ni-se pare cà in casulu acést'a avemu sí noi multe pretendii la dloru, sí amu avea totu dreptulu sà ceremu a ni-se desdauná, cum amu sciutu noi a li platí bine pone a-cilea, sí dreptate n'am vedutu, fore cu degetulu in ochi. Déca sí de-ací incolo au de gandu sà ne onoréze totu cu dreptate de aceea, atunci marsú cu ei la Han-tatarulu, nu merita sà capete neci o grosítia.

Altu cum bine dice, cine dice: cà „cine-sí face lui sí face.“ *Domnii ministrii déca-su pusú sà-sí croesca pit'a, de buna séma cà nu-sí voru croí falii micutie, ci voru taiá nesce stiampuri câtu sà li se indóbia manile, candu le-oru duce la gura. Asie merge lucrulu sí cu simbriele. Domni'a loru le preliminaréza sí éra dloru le 'ncasséza, fora de a mai întrebá de celu-ce are sà platesca, cà mai póte? Facu adeca socotéla fore birtasiu.*

Este remarcabilu, cà cu ocaziunea acést'a se mai întâmpla sí alte lucruri síóde, sí adeca dosadesce unulu sí altulu pre bietulu Tus'a cu câte-o interpelatiune, la cari, cu tóte cà ds'a-sí astupa urechile de multe ori cu pamuca, ca sà nu le mai auda tóte, totusi la urm'a urmeloru e sílitu sà respunda, baremu dupa obiceiulu dséle cu: „asie-mi place mie“ sí „astu-feliu pretindu interesele magiarismului.“ Noi inse ne marginimu a-i replicá: „Aibi de grigia nene Tus'a, cà tii dá cu cracii 'n sus'a!!“

De totu altu-mintrea mergu trebile cu des-baterea cestiunei bancei, cà-ci acolo tóte amenintiarile poterniciloru urmasi a lui Attila, nu ajungu o cépa degerata. In desiertu striga ei pone ce regusiescu, dau cu pitió-rele in pamentu de li saru pintenii oblu in podu, sudue de „teremtette“, sí lovescu pumnii de mese pone li se belescu ghiarile, cà-ci ném-tiulu dracului li scie nàravulu, sí nu voesce sà li deé pe man'a loru aurulu sí argintulu, ceea-ce atat'a ar insemná, câtu a lasá laptele vacéi pe gur'a vitielului.

Amu întielesu cà *spáritele cele mari de pe la tíera incepu a-sí tiese panura de síube, sumane de cioreci, sí de alte vestimente tieranesci, ca, la casu candu ar veni muscanulu, sà se imbrace in costumulu natiunalnicu romanescu, síasie sà scape*

de macelulu ce dóra „musc'a“ ar aveu de gandu să-lu faca. D'a-poi vinovatii sî de zuraitul frunzieloru inca se temu. Numai de nu ar patî-o ca „asinus in pele leonis“ d'in fabula.

(§.) Duoi bravi romani L. și T. se afla in mediuloculu nostru celu unguenescu, zolindu-se, ca să asecură pre *Transilvan'ia* in contr'a mortii! . . . Dati-vi cursulu romani, și mai lasati la o parte literale seci a le lui Danilevszki!

(§.) Totu mai e lumea întorsa; că-ci in locu să omora zelulu de lucru și celu de sacrificie a le publiculu pre „trentori“, omora indolenti'a pre „Albin'a“ noastră cea neobosita. Cei rei de gura d'in publicu, dreptu apearare, dîcu, că de o vreme încoce i s'a ruptu aculu, și cauta să mōra. Ori și ce i-ar fi inse caus'a mortii, dreptu și bogātu este, că dela anulu nou in colo nu ne vomu mai unge pe buze cu mnera ei; că nu se va mai pune in vindiare.

Noi, cesti de o sōrte romanēscă, îi recomandāmu, că d'in cēr'a, ce i-a fi mai remasu in cosniti'a ei, să lese a face lumina, dreptu cadou basericeloru nōstre, pe sēr'a lui Sanu Vasiiu, pentru iertarea pecatelor publiculu romanescu.

(§.) In legatura cu acēst'a trista veste mai creștāmu pe rēvasiulu nostru o fama descoperita de poli-ti'a nōstra cea secreta, că se afla ōmeni, și inca in Aradu, cari mai au chefulu a-si bate capulu: cum să fondeze o alta ōia politica-baserisēscă in loculu „Albinei.“ Cum? gratisu voru să o dee? și ōre pone candu?! — Bine ar fi să-si mai afle și unu nebunu de bancariu, care să dee premii la fia-care numeru, pentru toti acei'a, cari voru binevoi pré gratiosu a nu-si crutiā trud'a, spre a o luā in mana și a ceti inca o pagina intrēga intregutia d'in ea.

— Astu-feliu amu ajunsu cu „lectorii“ nostri!

Ciocanu Gavriila

in birtu la neic'a Mariuti'a.

Tiene-te drace! Ast'a n'am mai vediutu, că eu incotro mergu, totu bataia vedu și totu de bataia audu.

Că eu am duoi cocosi a-casa, a-poi acei'a de câte ori ii vedu, totu de-a-un'a se batu, și inca cran-cenu, no numai intre-acei'a eu mai cu usioru facu pace de cătu Ōndrasiu intre serbi și turci. Pōte inse, că și elu ar fi in stare să inpace duoi cocosi.

A-poi cătu-ce esu a-fore la ulitia, totu bataliōne de cani vedu hiriindu-se pr'in tōte gardurile. Ti-se sue perulu in verfulu capulu candu-i vedi ringindu-se cu dentii loru.

In urmarea carei'a se nasce batai'a, ca intre serbi și turci. A-poi tiene-te la flocaite!!

A-ici in birtu la neic'a Mariuti'a inca pone-e lumea și dovēculu totu bataia-e, cu — rachia. Totu satulu sare in potriv'a ei — inse pe Domnedieulu meu vi spunu, de nu pre toti ii dobōra, asiē-e de tare. Și dēca și serbii ar impusicā in turci, nu cu plumbi de cusutoriu — ci cu rachia, — pe nojiti'a opinciloru mele me remasiescu, că intr'o dî și intr'o nōpte pre toti i-ar prapadi.

Eu inca pone-e lumea me totu batu cu pung'a mea, atāt'a am batutu-o, pone a esitu totu duhulu d'in ea, și acum'a asiē-e de uscata, asiē-e de sber-cita, încātu numai pelea a mai remasu pe ea. Să fia fēta, pone-e lumea și dovēculu nu s'ar mai maritā.

Ei dēr' nu face nimicu, că-mi dā mie neic'a Mariuti'a și pe credintia!

Hoi neica Mariuti'a! mai ada-mi unu ciocanu de rachiu!

A și B.

— Dialogu modernu. —

A. Auditu-ai, că badea Niculae a furatu trei bratie de lemne d'in padurea satului cea pusa sub secuestru pr'in domni.

B. Ne mai audita talharia!

A. Da aceea ai auditu, că unu fosu tminstru liberalo-constitutiunalu a insielatu tiēr'a cu câte-va sute de mii?

B. Na vedi acel'a-e bunu financeriu.

Anecdote

— de ale lui Dumitrache. —

Dupa resboiulu dela Cane-cretiu, cutare regimentu romanescu, pentru bravur'a manifestata in acelu resbelu, la dorinti'a espresa a Maestatiei Sēle, a fostu dislocatu tocmā in Beciu, ca să fia totu in ochii Inaltiatului Imperatu. Ōre care catana voi să se folosēscă de acēst'a ocaziune pentru de a vedē și elu gradin'a Imperatului, cea atātu de laudata și vestita. Se luā dēra pe strade cu pamentēnulu seu, jupanulu *ficti flaiter*, și nesciendu dela o vreme incotro s'o mai apuce se adresā *ficti flaiterulu* cătra unu civilu de limb'a straina:

— Sie moi Sie! wo isten Gradin'a Imperatului?

— Ich verstehe Sie nicht, — respunse adresatulu.

— En uita-te mai frate! — continuā *ficti flaiterulu*, intorcandu-se cătra pamentēnulu seu — ilu intrebū in limb'a lui bata-lu pascile, și totu nu me pricepe, d'a-poi să-lu fiu intrebātu romanesc? atunci-mi stā ca vitielulu la pōrta.

Totu acolo se mai intemplā și acēst'a:

Se tienea adeca cu catanele scōla poste iērna, candu unu oficiru ce nu sciā bine romanesc esplicandu despre Krigs-artikeln (articlii martiali) la finea esplicatiunei provocā pe unu catana-tiganu, să-i respunda, că ce-su aceea Krigs-artikeln?

— D'a-poi Krigs-artikeln 'su ōmeni rrēi, dusimani, ori ce voi'a lui Ddieu să fia? fu respunsulu.

— Du-te la locu și stede, că tu este prostu, cum io magariu! . . .

— Intielegu me rogu la Dlu oberlegmanu, — reflectā tiganulu, tienendu-si fōlele de risu. —

(Duoi semi-docti.) Unu dascalu d'in cutare satu se duse in altu satu vecinu, și intalnindu acolo pre unu individu cu haine jidovesci ilu intrebā.

— Meus collega! ubi habitat dominus notarius loci?

La ce acel'a — să nu se dee de golu — respunse dupa chibzuēl'a lui totu in latinēsc'a:

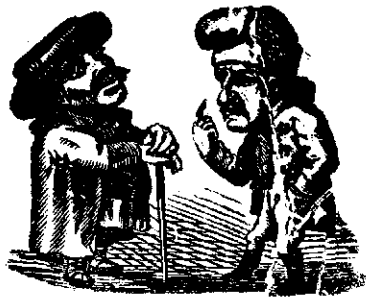
— Patram casam lasam, fenestrum cum icum, acoperitus cum tresnitus (trestia).

— Bene! luminatus sum.

Pre acolo, pre la ei, pre la Banatu, erā să redice intr'o comuna o cruce mare oblu in verfulu turnului. Se apucara dēra o gramada de omeni de ea și inhama, tragu, impingu, dēr cu tōte aceste erā pre aci să o scape.

Atunci unu voinicu d'intre ei strigā: „Prindeti crucea, nu glumiti cu lucrulu dracului“.

TAND'A si MAND'A.

T. Audi mîi frate, cã domnii noștri vreu sã aduca banc'a d'in Beciu la Pute-a pesce.

M. Bine-ar face Dio aceea, sã-i mesure vr'o cate-va la Tus'a in dosu. Ha! ha! ce-asî mai ride!

T. Hou! hou! mîi prostoganule! cã nu banc'a aceea, care gandesci tu, forê lad'a cu banii cei de auru și de argintu, ca sã-i grigêscã de aci inainte ei.

M. No cã mi-ai gâst'o! numai gâsce sã padiêscã, ovesulu, și lupu sã fia pecurariu la mnei n'am vediutu inca.

T. Mîi Mand'a, ôre cum asî potê sã ajungu intru-unu postu mai cinstitu?

M. Fôrte usîoru. Nu-ti trebuesce neci cualificatiune, neci diligintia . . .

T. Ei bine cum dêra?

M. Denunciêza pre cine-va cã-e *Daco-romanu*.

TRÊNC'A si FLÊNC'A.

T. O bata-te tîc'a sora, da cum ai scapatu, cã-ci eu te sciam judecata la inchisîre?

Fl. Fôrte lesne! tiucu-i cêpti'a Mariei sêle a fiscu-lui d'in tîer'a lui Fedelesu Voda, cã-ci cu elu avui no-rocu; me scîse, drag'a mea, d'in temnitia și me duse de frîia la dîmn'a Mariei sele, de unde a-poi prê usîôru a fostu sã o iau la sanitîs'a.

Cãrtiarinlu satului.

Dîu 3-p'a in A. — Unu nou feliu de scriere. Mi place. Numai dêca ai continuã, ca sã serve de o rubrica stabile.

Amicului I. I. in C. A-poi dã; și totu mai esci *dracosu*, ca atunci. Mi pare bine de convenirea spirituale, și de cele promise. Numai vorb'a sã fia. Exemplariete cerute ti se speduescu. „Genealogi'a“ nu o am prii-mitu. Tramite-mi-o a dîu'a ôra. Ai coventu; cã-ci de va mai merge trêba totu asîe, ca in esti 2—3 ani trecuti, a-poi pretinsî „natiunalisti“ voru remanê adi-mane fore neci unu diurnalu nationale. Poffim „Albin'a“ a datu dejã semmalulu! Resalitari fratiesci!

Proprietariu, editoriu și redactoru respundietoriu: **Mircea B. Sianescu.**

Publicatiuni tacsabili.

3—1.

Cea mai buna calitate

in

pandie, mesaie, rufe, lincble, marame, covore, pla-pone, saci de peri (madratie), garniture de paturi, barchende, flanele,

materie pentru vestminte de dame,

manusie, „cuptosîela“, articlii de decoratu, nasturi (bumbi), sirme și alte manuntîsiuri pentru gati-rea vestminteloru precum și feliu de feliu de alti articuli in sortulu acest'a.

Eminaminte:

Unu depositu bogatu in rufe pentru dîmne și domnitie.

Mai de-parte

o completa echipare pentru miri și mirese dela fi. 100 pone la fi. 1000.

Tôte aceste pe lunga pretiurile cele mai moderate se afla la firm'a romana

I. D. Doge,

lipscanu in Aradu, in piatia, vechi'a casa magistratuale.

1—1.

Calendarie romanesci

pentru anulu comunu 1877.

1.) „Calendariuu pentru toti,“ d'in Bucuresci, ilustratu, cu	fi. I	cr. 36
2.) „Calendariuu basmeloru“, d'in Bucuresci, ilustratu, cu	„ —	„ 96
3.) „Calendariuu amusantu“, din Bucuresci, ilustratu, cu	„ —	„ 96
4.) „Calendariuu portativu“, d'in Bucuresci, in editia de busunariu, cu	„ —	„ 35
5.) „Amiculul poporului“, calendariu ilustratu, d'in Sabiu, edatu de Visarionu Romanu, cu	„ —	„ 50

se afla de vendiare la

Mauriciu Klein, celu teneru, librariu in Aradu, in piatia. *)

*) Este tristu, cã in Aradu, unde avemu atãt'a poporu, intelegintia și studintia, sã nu posedemu neci o libraria romana imbinata cu o negociatoria de papiru, ceea ce, conformu consumului nostru, s'ar rentã multu. Sperãm, cã nu multu tempu vom avê a senti acest'a lipsa. O sã vina dîra tempulu, candu romanii voru mai perde d'in gustulu dominante catra domniele *amarite*, precum sunt „dascal'a“, „scrietori'a“, și altele asemenea, și se voru dã și pe comerçiu și industria. Deschiderea unei librerie este totu de odata și o întreprindere nationale. Era pone ce vomu vedê realizate aceste sperantie, recomandãm firm'a anuciata publiculu romanu, nu numai pentru *promptitudinea* și soliditatea ei, ci chiaru și d'in motivulu, cã-ci ea *se nisurêce a-si procurã și piese romanesci*, pone candu avemu a-ci o firma, care mai multu d'in motive politice nu se aprovizionêza cu carti și tablouri romanesci.

Red.